

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 9 hallituksen esityksen johdosta laiksi eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle

Eduskunta on 22 päivänä helmikuuta 1994 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 4.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti sivistysvaliokunta on antanut asiasta lausunnon, joka on tämän mietinnön liitteenä.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa sivistys- ja tiedejaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Marjatta Lindqvist opetusministeriöstä, erityisasiantuntija Antti Virtanen Suomen Kuntaliitosta, vt. kunnanjohtaja Sirkka Kreivi Sodankylän kunnasta, rehtori Urho Jumppanen Loimaan maatalousoppilaitoksesta sekä rehtori Anna-Liisa Nieminen Riihimäen ohjaajainstituutista.

Hallituksen esitys. Ammatillisia oppilaitoksia ylläpitävät valtio, yksittäiset kunnat, useamman kunnan muodostamat kuntayhtymät ja yksittäiset yhteisöt. Eri puolilla maata ovat lähinnä ammatillisten oppilaitosten kunnalliset ylläpitäjät käynnistäneet valmisteluja ylläpitojärjestelmän yhtenäistämiseksi. Valtioneuvosto on omalta osaltaan tehnyt 10 päivänä kesäkuuta 1993 periaatepäätöksen ammatillisten oppilaitosten kunnallistamisesta vuonna 1994 noudatettavista periaatteista. Periaatepäätöstä on täydennetty 28 päivänä lokakuuta 1993 tehdyllä aiempaa päätöstä tarkentavalla päätöksellä. Metsäalueiden käyttöoikeus on mainittujen valtioneuvoston periaatepäätösten mukaan tarkoitus toteuttaa siten, että ylläpitäjä saa metsätalouden tuoton.

Hallitus ehdottaa, että säädettäisiin laki eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle. Lain mukaan valtio luovuttaa kunnalliselle koulun ylläpitäjälle korvauksetta eräiden lakiehdotuksessa tarkemmin määriteltyjen valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöt, rakennukset ja irtaimistot.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen pe-

rusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä.

Esityksen perusteluiden mukaan lakiehdotuksen 1 §:n 11 kohdassa mainittu maaomaisuus on ollut tarkoitus luovuttaa Pohjois-Lapin ammatillisten oppilaitosten kuntayhtymälle. Koska sanottu kuntayhtymän jäsenkunnista Inari ja Utsjoki vastustavat hanketta, ei sanottu luovutus ole tämän vuoksi mahdollinen. Saadun selvityksen mukaan opetusministeriö on valmis luovuttamaan oppilaitoksen Sodankylän kunnalle, joka on halukas vastaanottamaan laitoksen. Tämä ratkaisu ei aiheuta muutosta itse lakitekstiin.

Saadun selvityksen perusteella Ruokin maatalousoppilaitoksella on osittain Revonnevan Ruonevan soidensuojelualueella sijaitseva 193,8 hehtaarin suuruinen Revonsuo-niminen kiinteistö, jota ei ole esitetty luovutettavaksi. Koska tällä kiinteistöllä kuitenkin sijaitsee merkittävä osa oppilaitoksen peltoja, tontteja sekä talousmetsää, tulisi tästä kiinteistöstä noin 57 hehtaarin alue voida luovuttaa kunnalliselle ylläpitäjälle. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa tätä koskevaa muutosta 1 §:n 10 kohtaan.

Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksessä ei ole selvitetty valtion omistukseen jäävien vesialueiden mahdollista kalastusoikeutta oppilaitoksille. Valiokunta pitää tarpeellisena kalastusoikeuskysymyksen selvittämistä muiden käyttöoikeuksien yhteydessä.

Muilta osin valtiovarainvaliokunta viittaa sivistysvaliokunnan lausunnossa esitettyihin kannanottoihin. Erityisesti valtiovarainvaliokunta kiirehtii eduskunnan hallituksen esityksen n:o 96/1993 vp johdosta hyväksymän lausuman edellyttämien eläkekysymyksiä koskevien toimenpiteiden toteuttamista.

Edellä todetun johdosta valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Opetusministeriö oikeutetaan luovuttamaan määräämillään ehdoilla kunnalle tai kuntayhtymälle korvauksetta 1—13 kohdassa yksilöidyt valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöt rakennuksineen ja irtaimistoineen:

(1—9 kohta kuten hallituksen esityksessä)

10) Ruukin kunnan Revonlahden kylässä sijaitsevat (*poist.*) Keränen-niminen kiinteistö RN:O 1:100, Kinnunen-niminen kiinteistö RN:O

1:99, Pikkusuo-niminen kiinteistö RN:O 41:6, *Aurala-nimisestä kiinteistöstä RN:O 1:102 erotettava noin 1,5 hehtaarin suuruinen määräala ja Revonsuo-nimisestä kiinteistöstä RN:O 1:113 erotettava noin 57 hehtaarin suuruinen määräala;*

(11—13 kohta kuten hallituksen esityksessä)

2 ja 3 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 8 päivänä huhtikuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saari, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Alaranta, Heikkinen, Hämäläinen, Jokiniemi, Kallis, Laaksonen,

Lahtinen, Lahti-Nuuttila, Malm, Ryynänen, Sasi, Tiuri, Turunen, Vihriälä ja Vähäkangas sekä varajäsenet Apukka ja T. Roos.

EDUSKUNNAN
SIVISTYSVALIOKUNTA

Liite

Helsingissä

22 päivänä maaliskuuta 1994

Lausunto n:o 2

Valtiovarainvaliokunnalle

Eduskunta on 24 päivänä helmikuuta 1994 lähettäessään hallituksen esityksen n:o 4 laiksi eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että sivistysvaliokunnan on annettava asiasta lausunto valtiovarainvaliokunnalle.

Valiokunnassa ovat asian johdosta olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Marjatta Lindqvist opetusministeriöstä, erityisasiantuntija Antti Virtanen Suomen Kuntaliitosta, apulaiskaupunginjohtaja Armas Lahoniitty ja apulaiskaupungingeodeetti Jouko Turto Turun kaupungista, vararehtori Jukka Mäntylä Pieksämäen metsäoppilaitoksesta, rehtori Mikko Puronlahti Pohjois-Karjalan Ammattioppilaitoksesta ja apulaisosastopäällikkö Pentti Aho Opettajien Ammattijärjestö OAJ:stä.

Käsiteltyään asian sivistysvaliokunta esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki, jolla opetusministeriö oikeutettaisiin määräämillään ehdoilla luovuttamaan kunnallisille ylläpitäjille korvauksetta eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöt, rakennukset ja irtaimistot. Lakiehdotus liittyy valtioneuvoston kesäkuussa 1993 tekemään periaatepäätökseen eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kunnallistamisesta vuonna 1994 noudatettavista periaatteista.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Hallituksen esityksen mukaan opetusmetsät jäävät valtion omistukseen, mutta metsä- ja puutalousoppilaitoksille luovutetaan niihin käyttöoikeus. Käyttöoikeuden vaatimat käytännön jär-

jestelyt näyttäivät hoituvan joustavasti ja sujuvasti. Myös oppilaitosten hallinnassa olevat erilliset vesialueet jäävät valtion omistukseen. Tältä osin hallituksen esityksessä ei kuitenkaan ole selvitetty, aiotaanko oppilaitoksille myöntää kalastusoikeus näille vesille. Valiokunnan mielestä oppilaitoksille olisi syytä myöntää kalastusoikeus ja järjestää sitä koskevat käytännön toimet niin, että oppilaitokset eivät joudu asioimaan monien yhteistyöviranomaisten kanssa.

Lakiehdotuksen 1 §:n 10 kohdassa on Ruukin maatalousoppilaitokselle luovutettavien tilojen määrittelyssä havaittu virheitä, jotka olisi korjattava. Pykälän 10 kohdan pitäisi kuulua näin:

”10) Ruukin kunnan Revonlahden kylässä sijaitsevat (*poist.*) Keränen-niminen kiinteistö RN:O 1:100, Kinnunen-niminen kiinteistö RN:O1:99, (*poist.*) Pikku-suo-niminen kiinteistö RN:O 41:6, *Aurala-nimisestä kiinteistöstä RN:O 1:102 erotettava noin 1,5 hehtaarin suuruinen määrä ja Revonsuo-nimisestä kiinteistöstä RN:O 1:113 erotettava noin 57 hehtaarin suuruinen määrä;*”

Valiokunta toteaa, että lain tavoitteen toteutuminen, ammattioppilaitosten ylläpitojärjestelmän yhtenäistäminen, vaatii tämän lain hyväksymisen lisäksi muitakin toimenpiteitä. Niiden johdosta valiokunta esittää seuraavaa:

— Siirtyminen kunnalliselle ylläpitäjälle voi tapahtua vain kunnan tai kuntayhtymän suostumuksella. Kuntien halukkuus oppilaitosten vastaanottamiseen perustuu muun muassa niihin laskelmiin, joita ne ovat tehneet nykyisten rahoitussäännösten perusteella. Luottamuksen säilymiseksi ja kuntien vastaanottohalukkuuden ylläpitämiseksi on tärkeää, että rahoitusjärjestelmää ei muuteta kuntien vahingoksi.

— Oppilaitosten henkilöstön eläkekysymykset ovat toistaiseksi järjestämättä ja vaikeuttavat siirtoa. Tämän vuoksi valiokunta kiinnittää

asianomaisten viranomaisten huomiota eduskunnan joulukuussa 1993 hyväksymään lausumaan hallituksen esityksen n:o 96/1993 vp johdosta valtion eläkelainsäädännön muuttamisesta. Lausumassa eduskunta edellyttää "hallituksen huolehtivan siitä, että julkisen sektorin eläkeiden yhteyden purkaminen, yli kuukauden katkosta valtion palvelussuhteiden välillä aiheutuva siirtyminen niin sanotuksi uudeksi edunsaajaksi ja laitoksen ylläpitäjän mahdollisesta muuttumisesta aiheutuvat ongelmat selvitetään yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa ja ryhdytään

tarpeellisiin säädösmuutoksiin, jotta voidaan varmistaa edunsaajien kannalta kohtuulliset ratkaisut." Sivistysvaliokunta kiirehtii tässä lausumassa edellytettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Edellä olevan perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että valtiovarainvaliokunta laatiessaan mietintöään ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, jäsenet Ala-Harja, Aula, von Bell, Gustafsson,

Hacklin, Laakso, M. Pietikäinen, Pykäläinen, Rätty, Suhola, Tiuri, Toivonen ja Tykkyläinen sekä varajäsenet Alaranta, O. Ojala ja Seivästö.
